

KIEDY DO LOGOPEDY

Kiedy iść logopedy?

Jest tylko jedna prawidłowa odpowiedź – **jak najszybciej**, gdy tylko zaobserwujemy niepokojące sygnały. Są to zwykle:

- niestandardowe zachowania dziecka, które bardzo często są niezrozumiałe i męczące, zarówno dla dziecka, jak i dla rodziców,
- problemy z rozwojem mowy,
- a także problemy z wymową.

Choć logopeda nie jest “lekarstwem na wszelkie zło”, często bywa pierwszą osobą, która doradzi z kim należy skonsultować dziecko, podpowie jak postępować w konkretnej sytuacji oraz poprowadzi terapię. Tym samym pomoże dziecku i rodzicom.

Sytuacje, w których rodzice powinni iść z dzieckiem do logopedy, w trybie natychmiastowym

dziecko:

- nie reaguje na swoje **imię**,
- nie wykazuje chęci do **komunikowania się** z otoczeniem,
- nie nawiązuje **kontaktu wzrokowego**,
- **układa zabawki** w jednym rzędzie,
- nie naśladuje **gestów**, np. gestu “pa, pa”,
- ma **napady złości lub śmiechu** często nieadekwatne do sytuacji, w której się znajduje,
- **jest nieposłuszne** np. w sklepie, autobusie, domu,
- **prezentuje zachowania stereotypowe**, które po prostu musi wykonać, bo inaczej “świat się wali i pali”,
- **nie mówi (brak rozwoju mowy)** lub opiekunowie dostrzegają **regres mowy** – pewne słowa pojawiły się a potem “zniknęły” z czynnego słownika dziecka;

dziecko:

- w wieku **12 miesięcy** nie mówi prostych słów tj. mama, tata, papa, hau, mu. Powinno ich być 3 – 5. Maksymalnie do 15 miesięcy takie słowa powinny się pojawić. Bliżej drugich urodzin dziecko powinno powtarzać bardzo dużo słów, uczyć się każdego dnia nowych. Powinno dostrzegać się znaczny przyrost liczby wyrazów.
- w wieku **2 lat** nie łączy dwóch wyrazów w jedno proste zdanie tj. Mama oć – Mama choć, Tata da – Tata daj, itp.
- w wieku **3 lat** nie buduje zdań złożonych z 3, 4 elementów.
- w wieku **3 lat i więcej** mówi niewyraźnie, także że jest słabo rozumiany przez osoby z dalszego otoczenia.
- **NIE MÓWI** lub **MÓWI MAŁO** lub **MÓWI NIEWYRAŹNIE** lub **posługuje się “swoim” językiem**, który jest lub nie jest zrozumiały dla jego najbliższych;

dziecko:

- nie [głuży i nie gaworzy](#),
- **głużyło, ale nie słyhać u niego gaworzenia.**

dziecko:

- **zatyka uszy** na nagły dźwięk,
- ma **wygórowany odruch wymiotny**,
- **spożywa tylko wybrane produkty**,
- **nie wykazuje chęci do poznawania nowych dań**, smaków i zapachów;

dziecko:

- **oddycha przez usta**, które są ciągle otwarte,
- **śpi z otwartą buzią**, może też chrapać,
- **nie radzi sobie z połykaniem śliny** bądź pokarmów,
- **nie umie podnieść**, na prośbę rodzica, np. języka do nosa,
- **dopytuje się: Co? Powtórz. Nie słyszę!;**

dziecko:

- **zaczyna się**, powtarza sylaby, wyrazy;

dziecko:

- **mówi niewyraźnie, konsekwentnie zamienia dane głoski na inne**,

nie wymawia niektórych głosek.

4 ROK ŻYCIA

(dziecko ma 3 lata 0 miesięcy – 3 lata 11 miesięcy)

Terapię w tym wieku zaleca się, gdy dziecko:

- nie potrafi na prośbę rodzica / terapeuty podnieść np. języka do nosa, itp.,
- wymawia głoski [l], [t], [d], [n] lub / i inne – międzyzębowo (język dziecka wchodzi pomiędzy jego zęby) lub bocznie (głoski brzmią jakby były wymawiane przez Kaczora Donalda);
- substytuuje (zamienia) głoski:

[l] na [j],

[w] na [f],

[k] na [t],

[g] na [d],

[d] na [t],

[ź] na [ś],

[dź] na [ć] konsekwentnie w wielu wyrazach.

5 ROK ŻYCIA

(dziecko ma 4 lata 0 miesięcy – 4 lata 11 miesięcy)

Terapię w tym wieku zaleca się, gdy dziecko:

- ma jakiegokolwiek problemy z wymową głosek z 4 r.ż.,
- realizuje głoski szeregu syczącego – [s], [z], [c], [dz] lub / i inne – międzyzębowo (język dziecka wchodzi pomiędzy jego zęby) lub

bocznie (głoski brzmią jakby były wymawiane przez Kaczora Donalda),

- zamienia głoski szeregu syczącego – [s], [z], [c], [dz] na [ś], [ź], [ć], [dź];

6 ROK ŻYCIA DZIECKA

(dziecko ma 5 lat 0 miesięcy – 5 lat 11 miesięcy)

Terapię w tym wieku zaleca się, gdy dziecko:

- ma jakiegokolwiek problemy z wymową głosek z 4 lub / i 5 r.ż.,
- realizuje głoski szeregu szumiącego – [sz], [ż], [cz], [dź] lub / i inne – międzyzębowo (język dziecka wchodzi pomiędzy jego zęby) lub bocznie (głoski brzmią jakby były wymawiane przez Kaczora Donalda),
- zamienia głoski:
szeregu szumiącego – [sz], [ż], [cz], [dź] na [ś], [ź], [ć], [dź] lub [s], [z], [c], [dz];
[r] na [l] – pod koniec opisanego etapu.

Oczywiście, gdy dziecko ma już postawioną diagnozę:

- niedosłuchu,
- autyzmu, Zespołu Aspergera, Zespołu Retta, Zespołu Hellera,
- Zespołu Downa lub innego zespołu genetycznego,
- niepełnosprawności intelektualnej,
- opóźnionego rozwoju mowy (ORM),
- zaburzenia mowy o typie afazji,
- jąkania,
- mutyzmu,
- wady wymowy.

W takiej sytuacji również należy udać się do logopedy, by rozpocząć lub kontynuować terapię danego zaburzenia.

Kiedy iść do logopedy? Zawsze, gdy widzimy coś podejrzanego.

Pamiętajcie, nigdy nie jest za wcześnie ani za późno, by udać się do logopedy. Lepiej “dmuchać na zimne” niż potem żałować zmarnowanego czasu, który w wielu przypadkach jest bardzo cenny. Gdy go raz utracimy, nigdy nie wróci. Bagatelizowanie prostych spraw może niepotrzebnie opóźnić terapię bardziej złożonego problemu. Dlatego rozwój świadomości rodziców oraz opiekunów jest tak bardzo istotny!